

Αθήνα, 6 Απριλίου 2026

Ερώτηση

Προς τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας & Οικονομικών

Θέμα: «Η έκθεση της Ε.Ε. για τα προγράμματα κατάρτισης του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης, επιβεβαιώνει την εδραία πεποίθηση των πολιτών της Δυτικής Μακεδονίας για διασπάθιση του δημόσιου χρήματος»

Οι πολίτες των περιοχών που υφίστανται τα επίχειρα της βίαιης και πρόχειρης απολιγνιτοποίησης γνωρίζουν ότι τα μέτρα για την κατάρτιση, την εκπαίδευση και την αντιμετώπιση της δυσθεώρητης ανεργίας, είναι αφενός ισχνά, αποσπασματικά κι ατελέσφορα κι, αφετέρου, λειτουργούν ως πεδίο διασπάθισης των χρηματοδοτήσεων σε βάρος των ωφελούμενων, της χώρας και του δημόσιου συμφέροντος.

Η δημοσίευση της έκθεσης ελέγχου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (που περιλαμβάνει εκτός των άλλων, έργα κατάρτισης του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης για τις λιγνιτικές περιοχές) με τίτλο: «Audit Planning Memorandum 'Thematic Audits (2021-2027) — Audit of the functioning of the management and control systems as required by Articles 69 and 72-76 of Regulation (EU) N° 2021/1060 focusing on specific risks in training and upskilling actions Programmes: 2021EL16JTPR001 - Just Development Transition and 2021EL05SFPR001 - Human Resources and Social Cohesion», επιβεβαιώνει με τον πλέον περίτρανο τρόπο την κοινή εμπειρία περί κακοδιαχείρισης, απατών και διακρίσεων.

Με βάση το έργο που διεξήχθη, οι ελεγκτές της Επιτροπής εντόπισαν τις ακόλουθες ελλείψεις: «Ανεπαρκής αιτιολόγηση για τη μη διαίρεση των συμβάσεων σε τμήματα», «Κριτήρια επιλογής που εισάγουν διακρίσεις», «Ανεπαρκής ορισμός του αντικειμένου της σύμβασης» «Ανεπαρκής αξιολόγηση της ικανότητας του δικαιούχου», «Υπερεκτίμηση των συμμετεχόντων και των προγραμματισμένων προϋπολογισμών».

Στην έκθεση ελέγχου, αναφέρεται, επίσης: «μια κατάσταση όπου η χειραγώγηση δεν αποτρέπεται επαρκώς, αυξάνοντας έτσι τον κίνδυνο απάτης στην επιλογή πράξεων και διαδικασιών δημόσιων συμβάσεων».

Παράλληλα, μέσα από την δειγματοληπτική διαδικασία ελέγχου των συμβάσεων ανά έργο, διαπιστώθηκαν πράξεις και αναθέσεις που αφορούσαν «επαναλαμβανόμενους εργολάβους και υπερβολάβους για δράσεις κατάρτισης και αναβάθμισης δεξιοτήτων» καθώς και πιθανή «μη συμμόρφωση με τους κανόνες επιλογής και δημόσιων συμβάσεων».

Επιπρόσθετα, επισημαίνεται ότι οι παρατυπίες εντοπίζονται σε όλα τα σημεία του δειγματοληπτικού ελέγχου, κι ως εκ τούτου θεωρείται ότι έχουν «συστημικό χαρακτήρα».

Ως εκ τούτου επιβάλλεται πρόστιμο για τις διενεργηθείσες πράξεις («μια κατ'αποκοπήν διόρθωση 25%»), ενώ και οι εθνικές αρχές καλούνται να το εφαρμόσουν σε όλες τις δαπάνες που σχετίζονται

με τις ελεγμένες συμβάσεις κατάρτισης και αναβάθμισης δεξιοτήτων δηλαδή (7.799.298 ευρώ x 25% = 1.949.824,50 ευρώ).

Ειδικά για την Δυτική Μακεδονία η ζημία ανέρχεται στα 1,3 εκ ευρώ τα οποία, και αυτά, θα καταβληθούν από τον εθνικό προϋπολογισμό, ήτοι από τους Έλληνες πολίτες.

Τέλος, υπάρχουν ισχυρές συστάσεις που σχετίζονται με τα ευρήματα: «Απαιτούνται διορθωτικά μέτρα για την αντιμετώπιση μιας θεμελιώδους αδυναμίας σε βασικούς ελέγχους, η οποία θέτει υπό αμφισβήτηση την αξιοπιστία ολόκληρων των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου και έχει οδηγήσει ή ενδέχεται να οδηγήσει σε εκτεταμένες παρατυπίες. Υπάρχει σημαντικός κίνδυνος για την αξιοπιστία της (οικονομικής και άλλης) υποβολής εκθέσεων για το πρόγραμμα, την αποτελεσματικότητα και την αποδοτικότητα των πράξεων και δραστηριοτήτων και τη συμμόρφωση με τους εθνικούς και ενωσιακούς κανονισμούς»

Οι σκανδαλώδεις συμβάσεις δεν είναι κάτι καινοφανές για την σημερινή κυβέρνηση και τις αρμόδιες διαχειριστικές αρχές. Σταχυολογώντας, υπενθυμίζουμε ότι το σκάνδαλο με το Ίδρυμα Νεολαίας και Δια Βίου Μάθησης (Ι.ΝΕ.ΔΙ.ΒΙ.Μ.) αφορά μια παρόμοια παράτυπη συνθήκη, όπου ελεγκτές και ελεγχόμενοι, κατά βάση μέλη της νεολαίας της Ν.Δ., κατασπαταλούσαν προγράμματα στους τομείς της εκπαίδευσης, της νεολαίας και της δια βίου μάθησης, αρκετά εκ των οποίων χρηματοδοτούνται από ενωσιακούς πόρους.

Σε ερώτηση που κατέθεσε ο Ευρωβουλευτής του ΣΥΡΙΖΑ Π. Σ. κ. Κώστας Αρβανίτης στις 3 Δεκεμβρίου, επεσήμανε ότι «Η υπόθεση δημιουργεί εύλογα ερωτήματα ως προς συγκρούσεις συμφερόντων, διασπάθιση ευρωπαϊκών πόρων, τη διαφάνεια των διαδικασιών ανάθεσης, καθώς και την αποτελεσματικότητα των μηχανισμών ελέγχου τους οποίους οφείλει να εφαρμόζει το κράτος μέλος»

Η εκτελεστική αντιπρόεδρος κ. Minzatu, εξ ονόματος της Ε.Ε. στην απάντησή της ανέφερε ότι: «η Επιτροπή ελέγχει ενεργά το θέμα με το Ίδρυμα Νεολαίας και Δια Βίου Μάθησης. Η Επιτροπή έχει ζητήσει ολοκληρωμένες εξηγήσεις από το Ίδρυμα σχετικά με τις πρακτικές διαχείρισης, τις διαδικασίες ανάθεσης και τις δραστηριότητες εποπτείας. Η προσέγγιση αυτή αποσκοπεί στη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τις υποχρεώσεις της ΕΕ και στην προστασία της φήμης των χρηματοδοτούμενων από την ΕΕ πρωτοβουλιών σε όλα τα κράτη μέλη.»

Οι παραπάνω περιπτώσεις αθροίζονται στην γενικότερη αντίληψη της κυβέρνησης για το δημόσιο συμφέρον, μια πρακτική που έχει οδηγήσει την Ευρωπαϊκή Εισαγγελέα και την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της διαφθοράς να σχηματίζουν διαρκώς φακέλους για την χώρα και τις υπηρεσίες της.

Πέραν τούτου, στην προκειμένη περίπτωση, η διασπάθιση αφορά και επηρεάζει τους χιλιάδες ωφελούμενους στην Δυτική Μακεδονία, αλλά και το σύνολο της τοπικής κοινωνίας, το οποίο διαπιστώνει ότι τα προγράμματα συμβουλευτικής και κατάρτισης είναι πεδίο διασπάθισης χρηματοδοτήσεων, προς όφελος λίγων εταιριών που εδράζονται στην Αθήνα και κέντρων που—ως επί το πλείστον εκτός της περιοχής- και των φιλικών προς την κυβέρνηση συμφερόντων.

Επειδή το ζήτημα των προγραμμάτων κατάρτισης και εκπαίδευσης εξελίσσεται σε μια χρόνια πληγή για την ελληνική οικονομία, με πλείστες θεσμικές απολήξεις,

Επειδή η Δυτική Μακεδονία υφίσταται τα επίχειρα μιας άδικης και βίαιης απολιγνιτοποίησης, χωρίς επαρκή και κατάλληλα μέτρα για την αποτροπή των συνεπειών της,

Ερωτάται ο αρμόδιος Υπουργός

1. Ποια είναι η θέση του για τα διαλαμβανόμενα στην έκθεση ελέγχου;
2. Προτίθεται να ζητήσει από τις αρμόδιες αρχές εξηγήσεις σχετικά με τη διαχείριση, τις διαδικασίες ανάθεσης και τους ελέγχους που πραγματοποιήθηκαν στα συγκεκριμένα προγράμματα, λαμβάνοντας υπόψη τις διαπιστώσεις στην έκθεση;
3. Ποια είναι η απάντηση της Διαχειριστικής Αρχής του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης για τις αναφορές της έκθεσης ελέγχου της Ε.Ε.;
4. Ποιες πρωτοβουλίες θα αναλάβει για την διασφάλιση της ορθής, χρηστής και σύννομης λειτουργίας των προγραμμάτων;
5. Πως θα εξασφαλίσει την συνέχιση λειτουργίας ώστε να μην πληγούν οι ωφελούμενοι άνεργοι;

Οι Ερωτώντες Βουλευτές

Βέττα Καλλιόπη

Μαμουλάκης Χαράλαμπος